

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Dávid Kružlík

Název práce: William Foote Whyte – Street Corner Society a replikace jeho výzkumu

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): Tomáš Kobes

Práce nemá explicitně formulovaný cíl. Záměrem je zřejmě zachytit schéma skupiny především v jejích strukturálních rysech. Jako předobraz si vzal David Kružlík etnografickou práci Williama Whytea *Street Corner Society*. V tomto smyslu je práce rozdělena mezi dva nesourodé celky. První se soustředí na popis výzkumu, z něhož vzešla publikace *Street Corner Society*, se snahou zdůraznit její epistemologický přínos pro sociální vědy zejména v oblasti struktury sociálních skupin. V druhé části je představen výzkum, který byl realizován během pracovního pobytu na Aljašce se snahou zreplikovat Whytův přístup v analýze postihované skupiny. V tomto smyslu v textu chybí systematictější promyšlení Whytových epistemologických principů, které by mohly sloužit jako teoretické východisko pro empirickou část. Zvláště v textu postrádám vymezení dvou klíčových pojmů - skupina a struktura. Chybí přiblížení faktorů, které přispívají k formování a udržování integrity skupiny. Stejně je to v případě struktury. Není ukázáno, jak strukturu rozumí sociologie a jak ji vymezil Whyte. Není ošetřen vztah mezi statickou a dynamickou povahou skupiny a jaké má k tomu sociologie metodologické nástroje a v čem v této souvislosti spočívalo Whytovo inovatorství. Kromě těchto velmi slabých stránek práce, text má některá vyložená pozitiva. Velice zajímavá a čtivá je empirická část, která vzešla z empirického pozorování. V této části je dobře popsáno formování skupiny, včetně vztahů mezi jednotlivými členy, to vše je dokumentováno prostřednictvím jednotlivých případových studií. Velice zdařile využito bylo dotazníkové šetření, které bylo částečně improvizované, nadruhou stranu bylo sloužilo jako doplňující metodologický nástroj k ověření porozumění vztahům ve sledované skupině. Zjištění jsou prezentována v přehledných grafických znázorněních. Co zde postrádám, je zohlednění pozice badatele. Z textu je zřejmé, že David byl integrálním členem sledované skupiny. Není však jasné, v jaké pozici byl vzhledem k ostatním. Dále chybí detailnější popis využití dotazníkové šetření. Výsledky vypadají tak, že korelují s Davidovým rozuměním vztahům v dané skupině. Osobně být členem takové skupiny a dostat takový dotazník, iniciuji vyplnění dotazníku tak, abych si udělal z Davida velkou legraci, když mne chce takhle zkoumat. Jak dosáhl toho, že mu dotazník členové skupiny bez problémů vyplnily? Jak k tomu přispěla jeho pozice ve skupině? A jak zdůvodnil, že je zúčastněně pozoruje a za jakým účelem? Kromě toho se práce vyznačuje řadou překlepů a gramatických chyb, stejně tak je poměrně problematická práce s literaturou. V textu je řada nevhodně užitých citací z druhé ruky.

Když přemýšlím o možném hodnocení, práce se mi nechce vyloženě hodnotit jako nevyhovující. Zejména empirická část ukazuje, že David je schopný z improvizovat zajímavý sociologický výzkum i v situacích, které primárně se sociologickým výzkumem nespojují. Pro mne je empirická část ukázkou zvládnutého výzkumu vedoucím k přehlednému a srozumitelnému mapování vztahů v rámci skupiny. Do jisté míry David Kružlík předvedl mistrovský kousek. Co jiného mám dělat mezi cizími lidmi kdesi na Aljašce, než se pokusit o to, co jsem se tři roky pokoušel studovat. Na Aljašce tak vzniklo jednoduché a elegantní sociologické cvičení, kterým však pro mne David Kružlík ukázal, že může být velice schopným sociálním vědcem. Na druhou stranu úroveň zpracování a nesourodosti

mezi jednotlivými částmi mne nedovoluje, abych práci hodnotil jako výbornou. Z toho důvodu si dovolím práci hodnotit jako dobrou a podle průběhu obhajoby jako velmi dobrou.

Doplňující otázky:

1. V textu postrádám zdůraznění významu Whytova zúčastněného pozorování. Pokuste se vysvětlit na základě vašeho výzkumu výhody a nevýhody zúčastněného pozorování pro epistemologii sociálních věd.

Datum:

Podpis: